

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 413/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Š. O., P., zastúpeného advokátom JUDr. L. L., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16 Co 157/2012-170 z 28. februára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2013 doručená sťažnosť Š. O., P. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 Co 157/2012-170 z 28. februára 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že od 27. júla 2010 sťažovateľ vystupoval ako odporca v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 17 C 149/2010 na návrh Ing. A. S., P. (ďalej len „žalobkyňa“), ktorým sa domáhala zaplatenia 5 328,75 € s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. V priebehu konania žalobkyňa vzala späť svoj návrh v časti sumy 728,77 €.

Okresný súd rozsudkom č. k. 17 C 149/2010-150 z 27. augusta 2012 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobkyňi 4 599,98 € s príslušenstvom a vo zvyšnej časti konanie v dôsledku späťvzatia zastavil. Uložil tiež sťažovateľovi nahradiť žalobkyňi trovy konania.

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k zisteniam, že žalobkyňa sťažovateľovi vyplatila v decembri 2006 sumu 800 000 Sk z dôvodu, aby *„upustil od ďalšieho vydieračského a protiprávneho vymáhania splácania fiktívnych pôžičiek, keď pôvodná pôžička z r. 1999 bola vyplatená žalovanému manželom žalobkyne a ku dňu 24.10.2002 bola vyplatená navyše o 675 tis. Sk. Napriek tomu žalovaný naďalej vyžadoval uhrádzať mesačne 2,5 % mesačný úrok 62.500 Sk, aj keď podľa písomnej zmluvy išlo o bezúročnú pôžičku. Žalobkyňa spolu s manželom v obave o život a zdravie syna M. S. podpísali fiktívne zmluvy, ako aj fiktívnu zmenku a z poskytnutého úveru z U. dňa 12.12.2006 žalovaná (správne malo byť žalobkyňa, pozn.) vyplatila 800 tis. Sk, t. j. 26.555,14 Eur. Táto povinnosť vyplatiť túto sumu zo strany žalobkyne nevyplývala zo žiadnej zmluvy so žalovaným... Svedkovia Ing. M. S. a M. S. zhodne popísali postup žalovaného v období r. 1999 – 2008, postup, akým od nich vymáhal vyplácanie mesačných úrokov vo výške 75 tis. Sk, neskôr 62.500 Sk, s tým, že sa stali obeťami vydierania, pričom žalobkyňu ani úplne neinformovali o týchto skutočnostiach, teda žalobkyňa v dobe, keď vyplácala žalovanému 800 tis. Sk nemala vedomosť o všetkých fiktívnych pôžičkách, ako aj o spôsobe akým žalovaný manipuloval s jej manželom a synom a dosiahol aj uzavretie fiktívnej kúpnej zmluvy o odpredaji záhrady a chaty. Samotná žalobkyňa sa stala takisto obeťou vydierania zo strany žalovaného keď s ním uzatvorila fiktívnu zmluvu*

o pôžičke na 2 mil. Sk a zároveň a aj zmluvu o záložnom práve na byt, následne žalovaný po zistení, že voči žalobkyni sa vedú exekúcie, tieto vyplatil vo výške 41.832 Sk, čomu zodpovedá 1.388,57 eur a 53.438 Sk, čomu zodpovedá 1.773,82 Eur a ďalej sa stal jediným veriteľom dlhu, ktorý mala na základe úverovej zmluvy žalobkyňa s U., keď táto banka... začala viesť exekúciu a žalobca odkúpil celú túto pohľadávku bez vedomia žalobkyne a jej súhlasu, tak ako aj predchádzajúce exekúcie. Žalovaný následne byt, ktorý bol zálohovaný, odpredal tretej osobe. Zo strany žalovaného išlo o úmyselné nečestné konanie v rozpore s princípom dobrých mravov, keď vôľu žalobkyne ovplyvnil tým, že jej prisľúbil, že za podpis zmluvy o pôžičke 2 mil. Sk a zmluvy o záložnom práve 4.8.2008 tieto písomnosti budú len pre jeho potrebu, nepoužije ich na úradné účely, ale hneď po overení podpisov 7.8.2008 podal návrh na správu katastra o zápis záložného práva. Následne 26.11.2008 uzatvára kúpnu zmluvu s M. S. o odpredaji pozemku a chaty, ako zábezpeku za finančné prostriedky, ktoré žalovaný poskytol na vyplatenie dlhov v exekučnom konaní u JUDr. F. a Mgr. P. za žalobkyňu. Súd neuveril žalovanému, že vyplatil žalobkyni 2 mil. Sk na základe zmluvy o pôžičke zo 4.8.2008, pretože práve v tom období žalobkyňa mala dlhy, na ktoré sa viedli exekúcie u JUDr. F. a Mgr. P. a exekúciu vedenú U. v tom istom období. Teda, ak by mala... k dispozícii tieto peniaze, keďže išlo o záchranu jej majetku, riešila by predovšetkým tieto exekúcie.“.

Okresný súd poukázal i na skutkovo súvisiace prebiehajúce konanie, v ktorom „sa rieši na základe žaloby M. S. vydanie nehnuteľnosti, a to záhrady a chaty ako neplatnej zmluvy z 26.11.2008 a fiktívnej zmluvy. Taktiež v konaní 29C/84/2009 odvolací súd v uznesení 3Co 71/2011 zo dňa 12.10.2011 konštatoval, že žalobkyňa v tomto konaní Ing. A. S. preukázala rad dôkazov preukazujúcich fiktívne uzatváranie zmlúv o pôžičke, ktoré žalovaný od r. 1999 opakovane až do 4.8.2008 uzatváral najprv s manželom žalobkyne, následne aj s jej synom, nakoniec aj so samotnou žalobkyňou a celé toto konanie... je obsiahnuté aj vo výroku podanej obžaloby v trestnej veci a je považované za obzvlášť závažný zločin vydierania... a v prípade, že by aj nebolo preukázané, že žalovaný spáchal tento trestný čin alebo priestupok, uvedené konanie... napĺňa znaky tzv. civilnoprávnej úžery...“.

Reagujúc na sťažovateľom prednesenú námietku premlčania uplatňovaného nároku okresný súd zdôraznil, že „žalobkyňa... až potom, keď podala podnet na začatie trestného stihania žalovaného sa skutočne dozvedela o tom, že plnenie, ktoré poskytla žalovanému vo výške 800 tis. Sk 12.12.2006 je bezdôvodným obohatením získaným z nepoctivých zdrojov. Pre začiatok plynutia premlčacej lehoty na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech a o tom kto ho získal a nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr. V danom prípade však súd má za to, že sa nejedná o dvojročnú premlčaciu lehotu, ale o 10 ročnú, pretože zo strany žalovaného išlo o úmyselné protiprávne konanie v rozpore s dobrými mravmi... Z toho dôvodu súd má za to, že sa nejedná o premlčaný nárok...“.

Rozsudok okresného súdu napadol odvolaním sťažovateľ. Zásadná odvolacia námietka sa zakladala na tvrdenom premlčaní žalobkyňou uplatňovaného nároku. Podľa sťažovateľa „ak uverí žalobkyni, že nezaplatila za zmenku, ale mu bezdôvodne vyplatila 800 000 Sk, tak na druhý deň po vyplatení peňazí jej začala plynúť subjektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia. V takomto prípade nie je už významným to, či malo ísť o bezdôvodné obohatenie získané úmyselne alebo neúmyselne. 2-ročná subjektívna lehota totiž začala plynúť a táto sa vlastne pohybuje v 3-ročnej, resp. 10-ročnej lehote. V tomto prípade však začala plynúť spoločne so začiatkom objektívnej lehoty... a skončila dva roky po zaplatení peňazí... Túto námietku vzniesol z dôvodu právnej istoty, stále však tvrdí, že sumu 800 000 Sk mu žalobkyňa vyplatila na úhradu zmenky vystavenej svojím manželom. Toto nebolo v konaní vyvrátené. Súd sa nezaoberal tým, či manžel žalobkyne podpísal zmenku alebo nie. Nie je predsa možné, aby dospelý človek podpísal zmenku na sumu 1 000 000 Sk a zdá sa neuveriteľné, aby na jednej strane platila sumu 800 000 Sk z dôvodu, že chcela odvrátiť údajné vydieranie a neoznámila to na políciu, hoci na druhej strane to oznámenie neskôr podala.“.

Krajský súd rozsudkom č. k. 16 Co 157/2012-170 z 28. februára 2013 odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. V odôvodnení zdôraznil, že „pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený dozvedel

o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodiť vznik bezdôvodného obohatenia, a to, kto sa na jeho úkor obohatil“, teda „keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného“. Poukázal tiež na výpoveď žalobkyne na pojednávaní 4. júla 2012, v ktorej uviedla, že „keď vybavovala predmetnú pôžičku 800 000 Sk v U., ktorú neskôr odovzdala žalovanému, nemala prehľad koľko jej príbuzní (manžel a syn) vyplatili žalovanému a verila, že len táto suma chýba do vyplatenia predmetnej pôžičky. Aj v tomto vedomí tento úkon urobila.“. Preto sa krajský súd nestotožnil s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej subjektívna premlčacia lehota začala plynúť na druhý deň po vyplatení peňazí.

Krajský súd zhodne s okresným súdom „uveril tvrdeniam žalobkyne, pretože ich aj v zmysle ust. § 120 O. s. p. dostatočným spôsobom preukázala, že do podania trestného oznámenia (resp. podnetu na Okresnú prokuratúru Prešov zo dňa 30. 04. 2009, sp. zn. 11C 124/2009, č. l. 40 spisu), vedomosti, že žalovaný sa obohacuje na jej úkor nemala, pretože verila, že len táto suma chýba žalovanému do vyplatenia pôžičiek, ktoré jej príbuzní brali. Je pochopiteľné aj správanie sa žalobkyne a jej tvrdenia v žalobe..., že v žalobe tvrdila, aby bol v rodine pokoj a aby upustil žalovaný od vymáhania, tak mu vyplatila 800 000 Sk. Toto tvrdenie uvádzané žalobkyňou v návrhu podľa názoru odvolacieho súdu potvrdzuje len ten fakt, že žalobkyňa sa domáhala vrátenia peňazí z dôvodu protiprávneho správania sa a konania žalovaného, a to spôsobom, akým žiadal vrátenie peňazí od svojich príbuzných z dôvodu, že nemala vedomosť o tom koľko je potrebné z predmetných pôžičiek ešte žalovanému vrátiť... Preto bolo možné bez akýchkoľvek pochybností uzatvoriť, že až momentom, keď podala trestné oznámenie, resp. podanie na Okresnom súde Prešov dňa 30. 04. 2012 (správne malo byť 30. 04. 2009, pozn.), č. l. 10 spisu k č. l. 11C 124/2009 sa hodnoverne dozvedela o tom, či ju žalovaný oklamal alebo nie. Napokon žalobkyňa tvrdila, že predmetné oznámenie podala v máji 2009 (apríl), teda následne už aj po ďalšej pôžičke, o ktorej tvrdila, že ju navrhol žalovaný na sumu 2 000 000 Sk, ktorá mala byť fiktívna a ktorá mala slúžiť pre žalovaného, aby mohol čerpať úver z peňažného ústavu vo výške 2 000 000 Sk. Súčasťou tejto zmluvy bola aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti (k bytu) a následne aj návrh na vklad záložného práva, ďalej konanie žalovaného, keď vyplatil dlžoby žalobkyne súdnym

exekútorom JUDr. F. a Mgr. P., osobne na ich úradoch bez toho, aby k týmto úkonom žalobkyňa dala akýkoľvek súhlas alebo o nich vedomosť mala, čo napokon konštatoval Okresný súd Prešov č. k. 25C 171/2009-197 zo dňa 12. 10. 2011. Žalobkyňa rovnako neuhradila ani splátky voči peňažnému ústavu U., na čo ju mal nahovoriť žalovaný, splátky neuhrádzala a peňažný ústav zaslal oznámenie o výkone záložného práva. Je logické, že až po týchto úkonoch a správani sa žalovaného vo vzťahu k žalobkyni, došlo na strane žalobkyne k presvedčeniu o tom, že zo strany žalovaného ide o nečestné správanie a že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného v súvislosti s peňažnou sumou, ktorú mu odovzdala.“.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ opätovne prezentuje názor, podľa ktorého žalobkyni začala subjektívna lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia „plynúť v deň vyplatenia peňazí (lebo už vtedy i pred týmto dňom som ich mal vydierať a žiadať úroky, ktoré mi nepatria) a uplynula najneskôr 12.12.2008“.

Podľa sťažovateľa napadnuté rozhodnutie krajského súdu nie je v súlade s § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), pričom tvrdí, že „ak súd konal inak ako v rozsahu a spôsobom, ktorý mu predpisuje zákon, porušil moje ústavou zaručené právo na súdnu... ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie. Závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodnutí riadil, sú zjavne neodôvodnené a svojvoľné. Extrémny nesúlad právnych záverov všeobecných súdov s vykonanými zisteniami vidím predovšetkým v tom, že nie je možné posúvať začiatok plynutia subjektívnej lehoty na základe podania trestného oznámenia. Podanie trestného oznámenia samo o sebe nemôže zakladať začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nie je predsa reálne, aby žalobkyňa vyplácala nie malú sumu, presnejšie sumu 800.000 Sk, v decembri 2006 bez toho, aby sa poradila s ostatnými členmi svojej rodiny, najmä s manželom, za ktorého túto sumu mala podľa jej tvrdení vyplácať a ktorý mal odo mňa pôžičku. Ak mala žalobkyňa akúkoľvek pochybnosť o právnom titule, na základe ktorého mi peniaze vyplácala, alebo mi vyplatiť peniaze nemala, alebo ihneď po výplate ich mala odo mňa žiadať, prípadne mala okamžite podať trestné oznámenie. Súdny podľa mňa nemohli túto vec prehliadnúť s tvrdením, že sa lehota začne počítat až od podania trestného oznámenia,

ktoré bolo podané až v máji 2009. Je treba tomu rozumieť tak, že do podania trestného oznámenia lehota nejakým spôsobom spočívala? Výklad súdu o plynutí subjektívnej premlčacej lehoty pri bezdôvodnom obohatení s odkazom na možnosť, kedy sa oprávnený dozvie o skutkových okolnostiach vzniku bezdôvodného obohatenia, je protiústavný. Treba zisťovať možnosť, kedy sa mohol dozvedieť o týchto skutkových okolnostiach. Nemôže sa to vykladať predsa tak, že s manželom sa žalobkyňa o týchto okolnostiach nerozpráva dva roky, po dvoch rokoch pri komunikácii zistí, že ide o bezdôvodné obohatenie, podá trestné oznámenie a od tej doby jej začína plynúť dvojročná premlčacia lehota. Takýto výklad súdu je svojvoľný a je porušením môjho práva na spravodlivý proces.“.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby vo veci samej takto rozhodol:

„Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 16Co 157/2012 porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces a právo na prístup k súdu zaručené podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článok 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.2.2013, č. k. 16Co 157/2012-170 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 405,17 Eur na účet právneho zástupcu v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a k čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné poukázať na vnútorný rozpor odôvodnenia predloženej sťažnosti. Na jej strane 3 sťažovateľ tvrdí, že rozsudok krajského súdu nie je v súlade s § 157 ods. 2 OSP, čo predznamenáva námietku nedostatočnosti jeho odôvodnenia. Pritom sťažovateľ neuvádza, aké odpovede či vysvetlenia v odôvodnení rozsudku krajského súdu chýbajú. Vzápätí potom sťažovateľ (posledná veta na strane 3 sťažnosti a prvé dva odseky na strane 4) argumentuje zjavnou neodôvodnenosťou, svojvoľnosťou právnych záverov krajského súdu a ich extrémnym nesúlalom s vykonanými zisteniami.

Pri riešení popísaného vnútorného rozporu odôvodnenia sťažnosti ústavný súd vzal do úvahy vecné jadro námietok vznesených sťažovateľom proti napadnutému rozsudku. Tie sa jednoznačne koncentrujú do názoru o nesprávnom právnom posúdení momentu, od ktorého žalobkyni začala plynúť subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia proti sťažovateľovi. Pokiaľ ide o odôvodnenie potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu, sťažnosť neobsahovala konkrétne námietky jeho nedostatkov a z príloh sťažnosti ústavný súd žiadne ústavne významné nedostatky ani nezistil.

Skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu môže vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prejednávany skutkový prípad. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dôjde k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov (III. ÚS 346/09).

Sťažovateľ kritizuje právny záver krajského súdu, podľa ktorého v posudzovanom prípade začala dvojročná subjektívna premlčacia doba žalobkyni plynúť odo dňa podania trestného oznámenia. Ústavný súd preskúmal dôvody, ktoré krajský súd viedli k tomuto názoru, a nezistil žiadne signály ústavne významnej svojvôle či neodôvodnenosti.

Krajský súd rešpektoval požiadavku plynúcu z § 132 OSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Neopomenul totiž vyhodnotenie skutkového stavu vo vzájomnej logickej previazanosti jednotlivých skutkových zistení. Ak bolo v konaní spoľahlivo preukázané (a to nespochybňuje ani sťažovateľ), že žalobkyňa s určitým časovým odstupom po decembri 2006 (konkrétne 4. augusta 2008) podpísala so sťažovateľom ďalšiu „fiktívnu“ zmluvu o pôžičke na sumu 2 000 000 Sk, dokonca spolu so zmluvou o zriadení záložného práva k bytu, potom len ťažko prijať sťažovateľom preferovaný skutkový záver, podľa ktorého *„nie je reálne, aby žalobkyňa vyplácala... 800.000 Sk, v decembri 2006 bez toho, aby sa poradila s ostatnými členmi svojej rodiny, najmä s manželom...“*. V prípade, že by si sťažovateľ bol vedomý bezdôvodného obohatenia už v decembri 2006, potom by bolo v rozpore s akoukoľvek racionalitou prijatie ďalšieho záväzku v auguste 2008 zabezpečeného dokonca záložnou zmluvou na byt. Navyše, krajský súd správne poukázal aj na ďalšie relevantné skutkové zistenia, a to predovšetkým vyplatenie dlžôb

žalobkyne súdnym exekútorom JUDr. F. a Mgr. P. bez jej vedomia. K tomu krajský súd doplnil nahovorenie žalobkyne sťažovateľom, aby neuhrádzala splátky úveru poskytnutého jej bankou späť s odkúpením pohľadávky od banky (opäť bez vedomia žalobkyne), a svedecké výpovede o vyhrážkach sťažovateľa proti synovi a manželovi žalobkyne.

Všetky uvedené a krajským súdom rekapitulované zistenia dotvárajú o skutkovom pozadí prerokovávanej veci obraz, ktorý podľa názoru ústavného súdu krajský súd nevyhodnotil po právnej stránke arbitrárnym, svojvoľným spôsobom. Pritom správne zdôraznil, že subjektívna premlčacia lehota podľa § 107 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov začína plynúť vtedy, keď sa oprávnený dozvedel o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodiť, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil a v akej výške.

Sťažovateľ tvrdí, že „*treba zisťovať možnosť, kedy sa (oprávnený) mohol dozvedieť o (rozhodujúcich) skutkových okolnostiach*“. Citovaný názor nie je v súlade s ustálenou judikatúrou súdov, ktorá jednoznačne konštatuje, že pre začiatok behu subjektívnej premlčacej doby... sa vyžaduje skutočná, a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky zo 17. decembra 1978 vo veci sp. zn. 2 Cz 35/77). Ak teda krajský súd rešpektoval ustálenú rozhodovaciu prax, jeho právnomu posúdeniu nemožno z ústavného hľadiska nič vyčítať.

Na podklade uvedených zistení ústavný súd nezistil pri predbežnom prerokovaní predloženej sťažnosti žiadne známky ústavnej spochybniteľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorá by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohla viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľa. Preto bolo potrebné sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa prednesenými v sťažnostnom petite (návrh na zrušenie napadnutého rozsudku, návrh na náhradu trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2013